

***YÜKSEKÖĞRETİM SİSTEMİMİZDE
BOLOGNA SÜRECİ
VE KALİTE TEMİNİ SÜREÇLERİ***

Bologna Süreci

- Avrupa Yükseköğretim Alanı (AYA) yaratmayı hedefleyen bir reform sürecidir.
- AYA'da asıl hedeflenen, çeşitlilik ile birlik arasında bir denge kurulmasıdır.
- 48 üye ülke

Bologna Süreci

- Yükseköğretim sistemlerinin kendilerine özgü farklılıkları korunarak birbirleriyle karşılaştırılabilir olması ve uyumlu hale getirilmesi
- Bu şekilde, bir ülkeden yada yükseköğretim sisteminden bir diğerine geçişin kolaylaşması
- Böylece öğrenci ve öğretim elemanlarının hareketliliği ve istihdamının artırılması

Türkiye'de Bologna Süreci

- Türkiye'nin sürece katılması (2001)
- YÖK'de Bologna Süreci çalışmalarının başlatılması
- Bu doğrultuda YOK tarafından tüm üniversitelerde **Bologna Eşgüdüm Komisyonu (BEK)** oluşturulması istenmiştir.
- Üniversitemizde de Bologna Çalışmaları BEK'in kurulması ile birlikte başlatılmıştır.

Ankara Üniversitesi Bologna Süreci

Amaç

Ankara Üniversitesi'nde eğitim-öğretim sistemlerinin farklılıklarını ve özgünlüklerini koruyarak, toplumun ihtiyaçlarını karşılayan, ulusal ve uluslararası normlara uygun, kolay anlaşılabilir ve karşılaştırılabilir bir öğretim sistemi oluşturulabilmesi

Bologna Süreci Ana Faaliyet Alanları

- ✓ Diploma ve Derecelerin Tanınması
- ✓ Kalite Güvencesi
- ✓ Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi
- ✓ Öğrenci Katılımı ve Sosyal Boyut

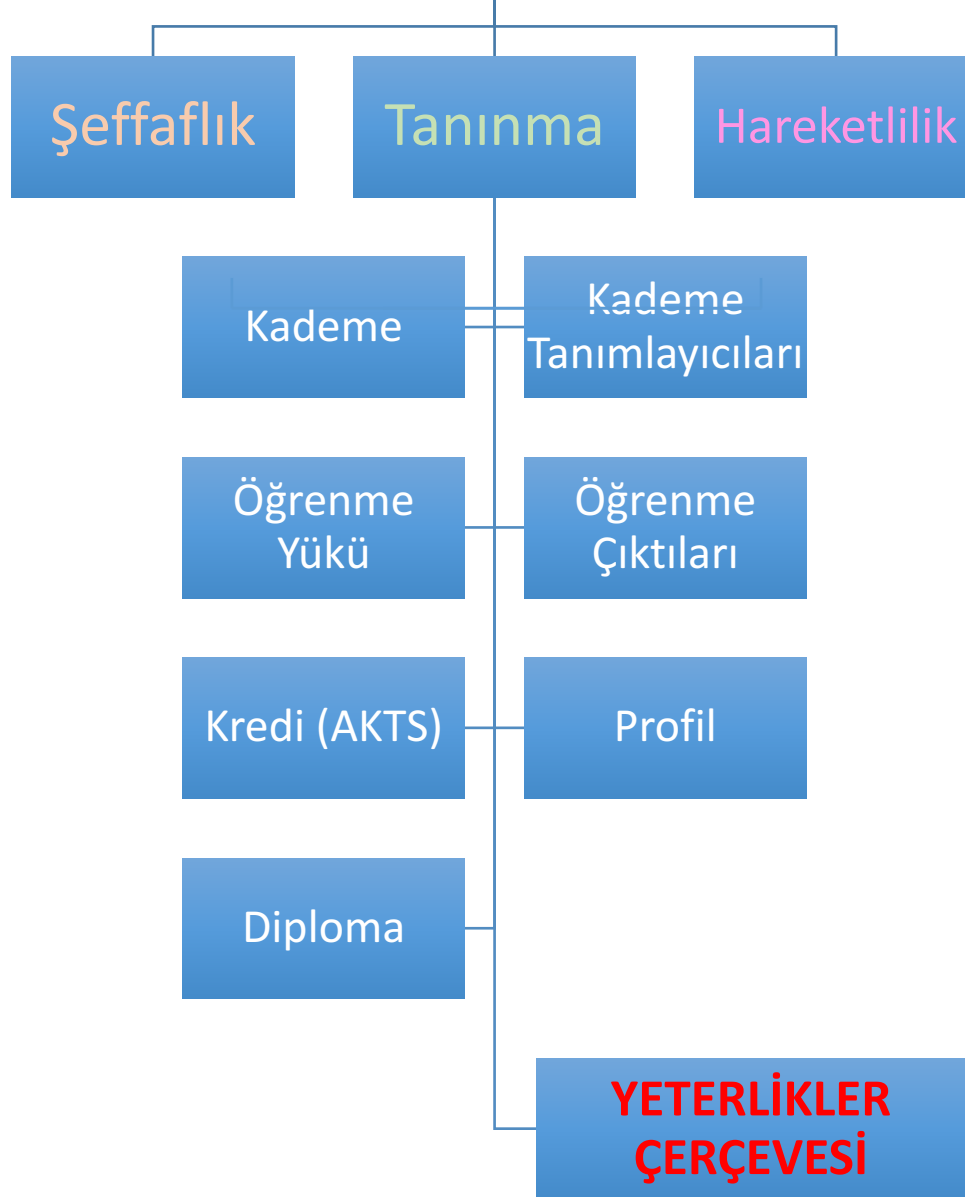
Türkiye’de Bologna Süreci

- YÖK tarafından istenen tüm bu çalışmaların üniversitelerde “Bologna Süreci” Koordinatörlüklerin güdümünde her alt faaliyet alanı için paralel olarak başlatılması ve sürdürülmesi
- Diploma Eki Etiketi ve AKTS Etiketi başvuruları için “Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi” alt boyutu çalışmalarının hızlandırılması
- Bu kapsamında yapılan program yeterlikleri, derslerin gözden geçirilerek katalogların güncellenmesi, ders öğrenme kazanımları, ders materyalleri, derslerin ölçme-değerlendirme yöntemi, öğrenci iş yükü vb. ilişkin bilgilerin doldurulmasının gerçeği ne kadar yansıttığı, programlarda yapılan işlerin kopyalamadan öteye geçememesi gibi **nitelik sorunu ortaya** çıkmıştır.

Türkiye'de Bologna Süreci

- ✓ Nitelik sorunun beraberinde getirdiği nokta; Bologna Süreci'nde **Kalite Temini** alt boyutu çalışmalarına ağırlık verilmesi gerektiği
- ✓ Bunun sonucu: Diploma Eki Etiketi ve AKTS Etiketi başvurularının durdurulması
- ✓ Üniversitelerde Bologna Süreci çalışmalarının niteliğine de yoğun biçimde vurgu yapan çalışmaları yürütmek üzere Kalite Temini Kurullarının kurulması gerektiği

KALİTE GÜVENCESİ



Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği

(23 Temmuz 2015 RG:29423)

- ✓ Kapsam: **eğitim-öğretim, araştırma, idari hizmetler**
- ✓ **İlgili paydaşların yer aldığı kalite kurulu** oluşturulması
- ✓ Kararlarını **bağımsız** alması ve kamuoyu ile paylaşması
- ✓ Değerlendirme: **kurumsal ve program**
- ✓ **Kurumsal değerlendirme - zorunlu**
- ✓ **Misyon farklılıklarını** dikkate alan özdeğerlendirme esaslı **iç ve dış değerlendirme**
- ✓ **Program akreditasyonu zorunlu değil, isteğe bağlı** YÖK tarafından kurumların teşvik edilmesi
- ✓ **Tescil yetkisi almış ajanslar** tarafından akredite edilmesi

Kurumsal Dış Değerlendirme İlkeleri

- ✓ Kurum ne yapmaya çalışıyor?
 - Kurumun misyonu ve hedefleri
- ✓ Kurum misyon ve hedeflerine nasıl ulaşmaya çalışıyor?
 - Kurumun yönetim/organizasyonel süreçleri ve faaliyetleri
- ✓ Kurum misyon ve hedeflerine ulaştığına nasıl emin oluyor?
 - Kalite güvencesi süreçleri, İç değerlendirme süreçleri
- ✓ Kurum geleceğe yönelik süreçlerini nasıl iyileştirmeyi planlıyor?
 - Yükseköğretimin hızlı değişen gündemi kapsamında kurumun avantajını koruyabilmesi

Avrupa Yüksek Öğretim Alanı Kalite Güvencesi

Standart ve İlkeleri

Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area

ESG

- ✓ **Kısım 1: İç kalite güvencesi için standartlar ve ilkeler**
- ✓ Kısım 2: Dış kalite güvencesi için standartlar ve ilkeler

Kısım 1: İç Kalite Güvencesi Standart ve İlkeleri

1.1. Kalite Güvencesi Politikası

- Standart: Kurumlar kamuya **açık ve stratejik yönetimlerinin** bir parçası olarak oluşturdukları bir **kalite güvencesi politikasına** sahip olmalıdır. **İç paydaşlar, dış paydaşları** da sürece katarak uygun yapı ve süreçler dahilinde bu politikayı **geliştirmeli ve uygulamalıdır.**

1.2. Program Tasarımı ve Onayı

- Standart: Kurumlar **programlarının tasarımı ve onayı** için süreç oluşturmalıdır. Programlar, amaçlanan **öğrenme çıktılarını** içerecek şekilde belirlenen hedefleri karşılamak üzere tasarım gerçekleştirmelidirler. Program sonucunda edinilen **yeterlilik** net bir şekilde belirlenmeli ve belirtilmeli ayrıca **yükseköğretimde ulusal yeterlilikler çerçevesinin** doğru seviyesine hitap etmelidir ve sonuç olarak **Avrupa Yükseköğretim Alanı Yeterlilikler Çerçevesi** ile uyumlu olmalıdır.

1.3. Öğrenci merkezli eğitim, öğretim ve değerlendirme

- Standart: Kurumlar, ilgili programların öğrenme süreci oluşturulurken **öğrencileri aktif bir rol almaları** hususunda teşvik ettiği ve öğrenci değerlendirmelerinin bu yaklaşımı yansıttığı şekilde sunulduğunu sağlamalıdır.

Kısım 1: İç Kalite Güvencesi Standart ve İlkeleri

1.4. Öğrenci kabulü, gelişim, tanınma ve sertifikalandırma

- Standart: Kurumlar, **öğrenci kabulü, gelişim, tanınma ve sertifikalandırma** gibi öğrencilerin hayat döngüsünün tüm evrelerini kapsayan önceden tanımlanmış ve yayınlanmış yönetmelikleri kalıcı bir şekilde uygulamalıdır.

1.5. Öğretim Elemanı

- Standart: Kurumlar **öğretim elemanlarının yetkinlikleri** konusunda kendi güvencelerini oluşturmalıdır. Öğretim elemanı **alımı ve geliştirme konularında adil ve şeffaf süreçler** uygulanmalıdır.

1.6. Öğrenme kaynakları ve öğrenci desteği

- Standart: Kurumlar eğitim öğretim faaliyetleri için **uygun fona sahip** olmalıdır, ayrıca yeterli ve halihazırda erişilebilir öğrenme kaynakları ve öğrenci desteğinin sağlandığının emin olmalıdır.

Kısım 1: İç Kalite Güvencesi Standart ve İlkeleri

1.7. Bilgi yönetimi

- Standart: Kurumlar, program ve diğer faaliyetlerinde etkili yönetim adına amacına uygun bilgiyi **topladıklarından, analiz ettiklerinden ve kullandıklarından** emin olmalıdır.

1.8. Kamu bilgisi

- Kurumlar açık, doğru, nesnel, güncel ve halihazırda erişilebilir olan programları dahil olmak üzere faaliyetlerine ilişkin bilgiyi **yayınlamalıdır**.

1.9. Devam eden gözlem ve programların periyodik incelenmesi

- Standart: Kurumlar, belirlenen hedeflere ulaştıklarından ve öğrencilerin ile toplumun ihtiyaçlarına cevap verdiğinden emin olmak için **programları gözlemlmeli ve periyodik olarak incelemelidir**.

1.10. Döngüsel dış kalite güvencesi

- Standart: Kurumlar, **ESG ile uyumlu bir şekilde döngüsel temelli dış kalite güvencesinden geçmelidir**.